

[Hauberg.]

har været taget med, tror jeg kun skyldes en Forglemmelse.

Paragraf 44 angaar Undervisningspligten. Ændringsforslagene hertil gaar ud paa, at Børnene ikke kan udskrives før deres fyldte 14de Aar; til Gengæld kan de saa heller ikke forlanges indskrevet, før de er fyldt 7 Aar. Men Bestemmelsen, der aabner Adgang til, at de kan komme i Skole, før deres fyldte 7de Aar, fjernes selvfølgelig ikke af Lovforslaget. Naar der er givet Skoleinspektorerne og i København Kommunalbestyrelsen Adgang til at dispensere for de Børns Vedkommende, der er født i Skoleaarets første 3 Maaneder, er dette sket af ganske praktiske Grunde og Hensyn.

Paragraf 55, der har været saa meget omtalt, foreslaas helt ophævet. Den gav Adgang til at fjerne en Religionslærer, naar Skoledirektionen, i København Forældre-raadet, enstemmigt forlangte det. Omraadet er meget omfindtligt; det kan meget let give Anledning til mindre velovervejede Stemningsudslag, der kan gaa ud over Lærerne, og Lærerne vil af den Grund føle sig meget utrygge. Vi er tilfredse med, at Paragraffen udgaar. Skulde der blive Tale om særlig graverende Tilfælde paa dette Omraade, maa jeg mene, at man maa kunne henholde sig til Tilsynslovens § 33, den forandrede § 8.

Til § 61 foreslaas føjet et nyt Stykke om Skiftesko til Børnene. For Kommunerne vil det sikkert ikke betyde noget nævneværdigt, hvorimod det vil faa stor Betydning, tror jeg, for Børnene, særlig fra de mindre-bemidlede Hjem. Jeg nævnte det under Sagens første Behandling.

Der foreslaas efter § 61 indsat en ny Paragraf, der omhandler Skolelokalernes Benyttelse til andet Formaal end Undervisning og Oplysning. Man har Eksempler paa, at Skolelokaler er blevet benyttet paa en Maade, der i høj Grad har været genevende for saavel Læreren som hans Familie, og da Lærerne paa Landet ifølge Loven er pligtige til at bo paa Skolen, maa der nødvendigvis være en Bestemmelse herom. Det er en saadan Bestemmelse, Ændringsforslaget gaar ud paa at indføre. Der er sørget for, at disse Bestemmelser ikke paa nogen Maade kan hindre, at Skolelokalerne benyttes til Undervisning og Oplysning. Der er endogsaa en Tilføjelse, der fastslaar, at man ikke maa hindre et Skolelokales Benyttelse til Undervisning og Oplysning.

Man kan vistnok uden Overdrivelse sige, at § 64 foreslaas forandret meget betydeligt. Forandringen gaar i Realiteten ud paa, at Staten yder Halvdelen i Tilskud

til Forrentning og Afdrag til de Foranstaltninger; Loven paabyder etableret ude i Kommunerne. Der kan dog til den enkelte Skole — jeg fremhæver udtrykkeligt: den enkelte Skole — ikke ydes Tilskud til et større Beløb end 35 000 Kr.

Det er en meget lang Række Ændringsforslag, der er stillet. Jeg har kun nævnt de betydeligste for at fastslaa, at Karakteren af Lovforslagets Princip og Tendens ikke er forandret. Udarbejdelsen af disse Ændringer har i Sandhed kostet megen Møje og Besvær. Jeg har før givet Udtryk for, at vore principielle Ønsker ikke er opfyldt. Det bliver de heller ikke nu, selv om man tager de af os foreslaaede Ændringer ind, og her tænker jeg ganske særlig paa det obligatoriske 8de Skoleaar. Vi har resigneret, fordi vi paa nuværende Tidspunkt finder dette rigtigst, men ogsaa forsvarligt.

Trods dette finder jeg Anledning til at takke Undervisningsministeren for hans beredvillige Imødekommenhed over for de Ønsker, vi har fremsat. Ministeren har ikke ligget paa den lade Side i denne Sag. Han har gjort et stort Arbejde, han har ligesom vi, forekommer det mig, hele Tiden set Sagen fra den Side, at her stod vi over for et Lovforslag, der angik hele vort Folk, og at der af den Grund maatte tages ganske særlige Hensyn. Det er min Tro, at Lovforslaget med de af os foreslaaede Ændringer nu er bygget saaledes op, at der ikke fra nogen Side med Skygge af Ret kan rettes Indvendinger imod det.

Jeg anbefaler derfor, at vi alle samles om dette Forslag, der ganske vist ikke opfylder alles Principper, men som dog er et betydeligt Fremskridt, til Gavn for den Folkeskole, hvis Vel vi alle angiver at ville varetage.

Arnth Jensen: Blandt den Ordsprogs-skat, disse korte Fyndord, som tit paa træffende Maade i een Sætning kan tegne en Situation, er der ogsaa et, der lyder saadan: Den Kværnsten, der ligger under, maler ogsaa med. Dette Ord, forekommer det mig, rammer i Virkeligheden kort og præcist den Situation, vi i Dag ved de afsluttende Forhandlinger om nærværende Lovforslag staar i.

Sammenligner man Lovforslaget med det Lovforslag, der blev fremsat i 1933 om det samme Spørgsmaal, vil man sikkert indrømme mig, at Forskellen er meget iøjnefaldende, ja, saa iøjnefaldende, at hvis den Mand, der dengang fremsatte sit Forslag, kunde se det, som det ser ud i Dag,